

УДК 346.9

Ігор Ігорович САПЕЙКО,

курсант групи Ф2-204 ХНУВС

Науковий керівник: доцент кафедри адміністративного права і процесу факультету № 3 ХНУВС доктор юридичних наук Пчелін В. Б.

ДО ПРОБЛЕМ ФІКТИВНОГО БАНКРУТСТВА В УКРАЇНІ

Кожне підприємство ризикує стати банкрутом, а особливо в час, коли проблеми в економічній сфері тільки загострюються. Відповідно до ч. 3 ст. 10 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» заява о порушенні справи про банкрутство подається при умові, що за безспірними вимогами кредитора/кредиторів заборгованість становить не менше трьохсот мінімальних заробітних плат і вимоги кредитора/кредиторів не були задоволені упродовж трьох місяців після встановлення строку погашення (у деяких випадках строк може бути змінений).

Трапляються випадки, коли підприємство інсинує своє банкрутство, тобто оголошує фіктивне банкрутство, для фінансової наживи. Визначення терміну «фіктивне банкрутство» міститься в ч. 2 ст. 215 ГКУ, де зазначається, що це завідомо неправдива заява суб'єкта підприємництва до суду про нездатність виконати зобов'язання перед кредиторами та державою. Наприклад, перед тим, як почати процедуру визнання неплатоспроможності, керівники переводять грошові активи на рахунки інших фірм, оформлених на своїх родичів або друзів. При цьому борги компанії списуються, а кредитори ділять лише те, що залишається в результаті ліквідації підприємства. Саме це є завідомо неправдивою заявою. Можна привести ще велику кількість прикладів, але в усіх них є одна мета – це представити юридичну особу таким чином, щоб її визнали банкрутом і не довелося повністю задовольняти вимоги кредитора/кредиторів.

В економічній сфері саме злочини, що стосуються фіктивного банкрутства, є одними з найрозповсюдженіших в Україні і несе велику шкоду кредиторам. Схема з фіктивним банкрутством допомагає злочинцям отримати велику суму грошей. Відповідно до ст. 219 ККУ цей злочин карається штрафом значного розміру. Але це не зупиняє правопорушників і кількість злочинів тільки збільшується. Якщо ж порівнювати з іншими розвинутими країнами, то за всі злочини, пов'язані з банкрутством, «зразковий» КК США встановлює відносно м'які покарання – до одного року тюремного ув'язнення. При цьому, уряд штатів встановив за банкрутство більш суворі покарання. Кримінологи пов'язують це з тим, що збільшується кількість тяжких банкрутств і сума збитку від цих злочинів. За даними судової статистики в США, з усіх справ, розглянутих у судах з питань банкрутства, 80–85 % закінчуються реорганізацією підприємств, 15–20 % – їх ліквідацією, і тільки по 1,1 % винні в умисному банкрутстві залучаються до відповідальності. До факторів, які лежать в основі банкрутства, відносяться: недбалість – 2 %, зловживання – 1,5 %, лиха – 0,9 %, професійна некомпетентність – 93,1 %, інші – 2,5 %.

Проблематика фіктивного банкрутства в Україні в тому, що її визначають по матеріальній шкоді, яку побачити одразу не можливо і справа може затягнутися на декілька місяців чи навіть років, да і відсоток доведення, що банкрутство фіктивне – мізерний, тому найчастіше не беруться навіть за цю справу. Також проблемою є те, що арбітражний керуючий, який повинен займатися перевіркою підприємства стосовно справи про банкрутство, не прагне виявити чи справді підприємство втратило платоспроможність та чи можна вважати банкрутство фіктивним. Окрім цього, фіктивні банкрутства можна пов'язувати з рядом інших злочинів, таких як: надання хабаря (наприклад, арбітражному керуючому, що перевіряє підприємство), ухилення від податків і зборів та інші.

Одержано 17.04.2018

УДК 347.952

Ірина Миколаївна МЕЛЬНИК,

слухач магістратури групи Ф1-102м ХНУВС

Науковий керівник: доцент кафедри адміністративного права і процесу факультету № 3 ХНУВС кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник Завальний М. В.

ПРОБЛЕМИ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ

Проблема виконання судових рішень адміністративних судів на сьогоднішній день залишається досить актуальною. Конституція України чітко визначає, що одним з основних прав громадянина є право на судовий захист. Зокрема в статті 124 Конституції України зазначено, що судові рішення є обов'язковими до виконання усіма органами державної влади, місцевим самоврядуванням, їх посадовими особами, об'єднаннями громадян та іншими організаціями, громадянами та юридичними особами на всій території України. Але, на жаль, на практиці це мало коли виконується.

Беручи до уваги статистику за минулий рік в Україні було виконано всього на всього 8 % судових рішень адміністративних судів. І як би сумно не звучало, але це значно знижує довіру громадян до судової системи і до держави загалом. Адже однією з основних засад судочинства є обов'язковість виконання судового рішення. Саме ця засада є запорукою ефективності правосуддя.

Законом передбачається такі способи виконання судових рішень як добровільне та примусове виконання судового рішення. І, як показує практика, зазвичай виконання рішення відбувається саме у примусовому порядку, який здійснюється через державну виконавчу службу України та приватних виконавців, які були запроваджені в нашої державі не так давно.

Не дивлячись на зміни що вносяться до законодавства, на покращення виконання судових рішень значного впливу воно не має. Ця тема непокоїть багатьох науковців та звичайних громадян, що звертаються до органів суду за справедливостю, а отримують затяжні судові спори, а в подальшому ще й не виконання судового рішення. Отже багато хто з людей змушені звертатися за допомогою до Європейського суду з прав людини. І як показують статистичні дані процент звернень саме з проблемою виконання судових рішень становить аж 80 %, від усіх звернень що йдуть до Європейського суду з прав людини. Це говорить про те що проблема в цій галузі дійсно існує, і потрібно шукати шляхи її вирішення.

Якість виконання судових рішень мають бути такими щоб могли забезпечити як на національному так на європейському рівні одне з головних прав людини – право на справедливий суд у розумні строки, передбачене в п. 1 статті 6 Європейської конвенції з прав людини. Це є суттєвим елементом для ефективного функціонування судової системи та державної влади загалом в цілому.

Отже перед ними постає головне питання – це удосконалення механізму примусового виконання судового рішення в адміністративному судочинстві. Це допоможе покращити саму систему судочинства та відновити довіру громадян до органів суду і держави загалом. Також це допоможе зміцнити повагу до суду, самих судових рішень та їх виконання. Адже що варте чудове рішення яке не виконується? Адже судові рішення має силу закону, тому є частиною законодавства, необхідність дотримання якого в правовій державі не може ставитись під сумнів.

Одержано 17.04.2018

УДК 347.73

Катерина Борисівна КРУТЕНОК,

курсант групи Ф2-203 ХНУВС

Науковий керівник: доцент кафедри адміністративного права і процесу факультету № 3 ХНУВС доктор юридичних наук Пчелін В. Б.

ПРАВОВИЙ СТАТУС ДЕРЖАВНОЇ АУДИТОРСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Після здобуття Україною незалежності постала потреба в забезпеченні належного рівня державного фінансового контролю за станом управління та використанні ресурсів держави. У 1993 році було прийнято Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні». Згодом указом Президента України Головному контрольно-ревізійному управлінню України надано статус центрального органу виконавчої влади, і відповідно до указу Президента України від 9 грудня 2010 року № 1085/2010 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» Головне контрольно-ревізійне управління України реорганізовано в Державну фінансову інспекцію України. У подальшому зазначений орган було реорганізовано в Державну аудиторську службу України (далі – Держаудитслужба), відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про утворення Державної аудиторської служби України» від 28 жовтня 2015 року № 868.

Держаудитслужба є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України й який забезпечує формування та реалізує державну політику в сфері державного фінансового контролю. Нормативно-правовими актами, які регламентують діяльність органів Держаудитслужби України є: Бюджетний кодекс України; Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26 січня 1993 року № 2939-ХІІ; Положення про Державну аудиторську службу України, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 року № 43; тощо.

Окрема інформація щодо правового статусу досліджуваного органу може буде названа шляхом аналізу його назви. Так, якщо детальніше розібрати саму назву наведеного вище органу влади, помітимо, що воно складається з двох елементів. Перший з них це державна служба, що являє собою професійну діяльність осіб, які займають посади в державних органах та їх апараті щодо практичного виконання завдань і функцій держави й одержують заробітну плату за рахунок державних коштів. В якості наступного елементу слід назвати «аудиторську діяльність», тобто організаційне та методичне забезпечення аудиту (контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємств і організацій), практичне виконання аудиторських перевірок і надання інших аудиторських послуг. З аналізу наведених визначень можна зрозуміти, що Державна аудиторська служба України – це центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямована на забезпечення формування та реалізацію державної політики в сфері державного фінансового контролю.

Серед основних завдань Держаудитслужби слід назвати наступні: забезпечення формування та реалізація державної політики в сфері державного фінансового контролю; здійснення державного фінансового контролю, спрямованого на оцінку ефективного, законного, цільового, результативного використання та збереження державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, досягнення економії бюджетних коштів; надання в передбачених законом випадках адміністративних послуг.

Держаудитслужба відповідно до покладених на неї завдань здійснює контроль у міністерствах, інших органах виконавчої влади, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах, суб'єктах господарювання державного сектору економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів і фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують державне чи комунальне майно, суб'єктах господарської діяльності незалежно від форми власності, які не віднесені законодавством до підконтрольних установ, за судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні.

Отже, можна зробити висновок, що Державна аудиторська служба насамперед здійснює державний фінансовий контроль в Україні, який спрямований на встановлення фактичного стану справ на підконтрольному об'єкті щодо забезпечення законності, результативності, ефективності та економічності управління публічними фінансовими ресурсами й на усунення фінансових правопорушень і прийняття управлінських рішень у сфері публічної фінансово-економічної діяльності найбільш ефективним способом. Проведена реорганізація в системі Держфінінспекції, у результаті чого в жовтні 2015 року було створено Держаудитслужбу, була сприйнята багатьма експертами досить скептично. Обґрунтовується це тим,